

PLENUMVERGADERING
van
DONDERDAG 19 NOVEMBER 2015
Namiddag

Vraag van mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de informatie-uitwisseling tussen de politie- en informatiediensten en de (Brusselse) OCMW's" (nr. P0806)

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de problematiek van de informatie-uitwisseling tussen OCMW's, politie- en veiligheidsdiensten is al langer een heikel punt. Ik denk bijvoorbeeld aan sociale fraude en domiciliefraude, maar ook aan andere zaken. Misschien is het vandaag meer dan ooit cruciaal dat daarop een antwoord wordt geboden.

Bij een OCMW geldt het beroepsgeheim en dat is belangrijk om de relatie te verzekeren tussen maatschappelijk assistenten en hun cliënten. Het Strafwetboek vermeldt evenwel ook de plicht van een ambtenaar om misbruiken aan te geven als hij daarmee in contact komt. Dat is natuurlijk een discrepantie in de wetgeving, waarmee heel wat OCMW's worstelen.

De meeste OCMW's willen echt wel nadenken over de vraag op welk moment zij info moeten doorgeven en op welk moment niet. Nu blijken bepaalde Brusselse OCMW's dit debat te weigeren. Dat zijn niet mijn woorden, maar die van de Brusselse procureur-generaal Johan Delmulle, die begin december, naar aanleiding van enkele uitkeringen die onterecht waren gegeven aan jihadstrijders die zich op dat moment in Syrië bevonden, het volgende zei: "Sommige Brusselse OCMW's wisselen geen informatie uit. Meer nog, sommige OCMW's reageren simpelweg niet op de vragen van het openbaar ministerie. Het valt moeilijk te begrijpen dat op vordering van het parket een bank wel verplicht is informatie te geven maar dat het OCMW daaraan ontsnapt."

Mijnheer de minister, het kan toch niet dat bepaalde, vooral Brusselse, OCMW's eender welke informatie op eender welk moment weigeren te geven, zelfs als bijvoorbeeld de openbare veiligheid in het gedrang zou komen of bij duidelijk aanwijsbare sociale fraude.

In Antwerpen heeft het arbeidsauditoraat een soort samenwerkingsprotocol aan de Antwerpse OCMW's bezorgd om toch al deels aan deze problematiek tegemoet te komen. Zou het niet aangewezen zijn dat u algemene richtlijnen uitvaardigt voor alle OCMW's, zodat duidelijk wordt wat zij wanneer moeten doen of ziet u een andere praktische oplossing om het soms iets te strakke keurslijf van die geheimhoudingsplicht te doorbreken?

Minister Willy Borsus:

Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Peel, uiteraard zal ik geen categorieën van OCMW's creëren.

Eerst en vooral moeten wij een belangrijk element bekijken betreffende de informatie die wordt bijgehouden door de OCMW's: het beroepsgeheim en ook de uitzonderingen op het beroepsgeheim. Het beroepsgeheim moet worden nageleefd door het personeel en de mandatarissen van het OCMW. Het beroepsgeheim vindt zijn wettelijke basis in artikel 458 van het Strafwetboek en is van openbare orde. Specifiek wat de OCMW's betreft, is het beroepsgeheim vervat in artikel 36 van de organieke wet van 1976 betreffende de OCMW's.

Tot op heden is er geen wettelijke bepaling die een OCMW verplicht te antwoorden op een verzoek om informatie door het openbaar ministerie. Er zijn evenwel uitzonderingen hierop. Ten eerste, een getuigenis in rechte, bijvoorbeeld op verzoek van een onderzoeksrechter en/of een rechtbank. Ten tweede, een verzoek van de staatsveiligheid; deze uitzondering is vervat in artikel 14 van de organieke wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Ten derde, een verzoek van een sociaal inspecteur, zoals geregeld in artikel 55 van het Sociaal Strafwetboek.

Zoals ik heb beschreven in mijn beleidsnota, is deze delicate kwestie van de uitbreiding van informatie-uitwisseling omwille van veiligheidsredenen een prioriteit voor mij. Ik wil hierover graag op korte termijn een aantal voorstellen bespreken met mijn collega, de minister van Justitie, en met de verenigingen van OCMW's.

Een mogelijke actie die ik met mijn collega wil bespreken, is een wijziging van artikel 46quater van het Wetboek van strafvordering.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, ik hoop dat u er heel snel werk van maakt, want wij mogen dat probleem niet onderschatten.

De wetgeving is mij bekend, ik ben zelf OCMW-voorzitter, ik weet hoe moeilijk het debat is en dat veel OCMW's er vaak mee worstelen. Ik wil het beroepsgeheim zeker niet onderuithalen. Het gaat echter over situaties, zeker in het Brusselse – net bij die OCMW's die vandaag weigeren – waarin er misschien een vermoeden is van mensen die naar Syrië vertrekken en waarin de informatie op dat vlak niet wordt doorgegeven. Men wil daar zelfs niet over spreken.

Naast duidelijke richtlijnen voor alle OCMW's, zult u volgens mij zelf moeten kunnen ingrijpen bij de OCMW's die manifest weigeren als het wordt gevraagd.

Het incident is gesloten.